НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Навчально-науковий інститут медицини

Кафедра внутрішньої медицини з курсом гастроентерології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор закладу вищої освіти
Національного медичного університету
імені О.О. Богомольця
з науково-педагогічної та навчальної
роботи, доктор медичних наук, професор
Олег ВЛАСЕНКО

«31» August 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Екстрена та невідкладна допомога в клініці внутрішньої медицини

Освітній рівень:	другий (магістерський)
Галузь знань:	22 Охорона здоров'я
Спеціальність:	222 Медицина
Освітня програма:	Медицина

2026/2027 навчальний рік

Робоча програма «Екстрена та невідкладна допомога в клініці внутрішньої медицини» для студентів за освітнім рівнем другим (магістерським), спеціальністю 222 Медицина 6 курсу навчально-наукового інституту медицини, факультету підготовки іноземних громадян.

Розробники:

доцент кафедри внутрішньої медицини з курсом гастроентерології, к.мед.н., Долинна О.В.

доцент кафедри внутрішньої медицини з курсом кардіології та ревматології к.мед.н., Мостбауер Г.В.

Робочу програму схвалено на засіданні циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін

Протокол від «27» серпня 2026 року № 1

Голова циклової методичної комісії з терапевтичних дисциплін

д.мед.н., професор _____ (Яременко О.Б.)

Перезатверджено:

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

на 20__/20__ н.р._____ _____« » ___20__ р. протокол №
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітній рівень</td><td>Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>денна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів – 3</td><td>Галузь знань
22 Охорона здоров’я</td><td rowspan="2">За вибором</td></tr>
<tr><td></td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td rowspan="5">Спеціальність
222 Медицина</td><td>Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 1</td><td>6-й</td></tr>
<tr><td>Індивідуальне науково-дослідне завдання
_____
(назва)</td><td>Семестр</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість кредитів/годин – 3/90</td><td>11-12-й</td></tr>
<tr><td>Лекції</td></tr>
<tr><td rowspan="11">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 30
самостійної роботи студента – 60</td><td rowspan="11">Освітній рівень
Другий (магістерський)</td><td>- год</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>30 год</td></tr>
<tr><td>Лабораторні</td></tr>
<tr><td>- год</td></tr>
<tr><td>Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год, з них</td></tr>
<tr><td>Індивідуальні завдання</td></tr>
<tr><td>1 год</td></tr>
<tr><td>Вид контролю</td></tr>
<tr><td>Залік</td></tr>
</table>

2. Мета, очікувані результати навчання та критерії оцінювання результатів навчання

Мета. Формування здатності застосовувати набуті знання, уміння, навички та розуміння для вирішення типових задач діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я, сфера застосування яких передбачена визначеними переліками синдромів та симптомів захворювань, невідкладних станів та захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів; лабораторних та інструментальних досліджень.

Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Компетентності:

Інтегральна:

Здатність розв’язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння змісту професійної діяльності та відповідальності за неї.

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов’язків.

ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей для всіх членів суспільства та гендерних проблем.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв’язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 15. Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм

ФК 21. Здатність зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров’я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 24. Здатність і готовність дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами.

ФК 25. Здатність і готовність дотримуватися професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук на рівні, достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров’я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров’я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання.

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 6. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я.

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань.

ПРН 9. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями, враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміти обґрунтувати персоніфіковані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або

показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 18. Визначати стан функціонування та обмежень життєдіяльності особи та тривалість непрацездатності з оформленням відповідних документів, в умовах закладу охорони здоров'я на підставі даних про захворювання та його перебіг, особливості професійної діяльності людини тощо. Вести медичну документацію щодо пацієнта та контингенту населення на підставі нормативних документів.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних, інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 22. Застосовувати сучасні цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення, статистичні методи аналізу даних для розв'язання складних задач охорони здоров'я.

ПРН 25. Зрозуміло та однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

Результати навчання

знати:

- Стандартні схеми опитування та клінічного обстеження пацієнта із захворюваннями органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Провідні симптоми або синдроми захворювань в ревматології та пульмонології
- Алгоритми діагностики захворювань органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Інструментальні методи обстеження в ревматології та пульмонології та оцінку їх результатів
- Критерії попереднього та клінічного діагнозів органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Диференційну діагностику при захворюваннях органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини

- Клініко-фармакологічну характеристику антибактеріальних, протигрибкових, бронхолітичних, муколітичних препаратів та інгаляційних і системних глюкокортикоїдів
- Принципи та характер лікування захворювань органів дихання
- Алгоритми та стандартні схеми лікування захворювань органів дихання
- Тактику та надання екстреної медичної допомоги при невідкладних станах захворювань органів дихання
- Первинну та вторинну профілактику, прогноз та працездатність хворих із захворюваннями органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Етичні принципи при роботі з пацієнтами
- Принципи професійної та академічної доброчесності.

вміти:

- Збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані хворого із захворюваннями органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Виділяти провідний клінічний симптом або синдром в ревматології та пульмонології
- Встановлювати попередній діагноз захворювання органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних (обов'язкові та за вибором) досліджень та оцінювати їх результати із захворюваннями органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Здійснювати диференціальну діагностику захворювань органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини
- Встановлювати клінічний діагноз захворювання органів дихання, кістково-м'язової системи та сполучної тканини

- Визначати принципи та призначати лікування хворим із захворюваннями органів дихання на підставі попереднього клінічного діагнозу за існуючими алгоритмами та стандартними схемами
- Проводити первинну та вторинну профілактику захворювань органів дихання, кістково-м’язової системи та сполучної тканини
- Визначати працездатність і прогноз хворих із захворюваннями органів дихання, кістково-м’язової системи та сполучної тканини
- Діагностувати невідкладні стани захворювань органів дихання
- Визначати тактику та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах захворювань органів дихання
- Вести медичну документацію, в тому числі електронні форми
- Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами
- Дотримуватися професійної та академічної доброчесності.

Критерії оцінювання результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль є контрольними заходами, які проводяться в Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця (далі - НМУ) для визначення відповідності рівня набутих студентами знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо вищої освіти і забезпечують своєчасне корегування освітнього процесу за відповідними напрямами підготовки та спеціальностями НМУ.

За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно шкали (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою. У випадку, якщо під час формування середньої арифметичної традиційної оцінки за заняття студент отримує «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Результати контролю рівня знань, кожної складової заняття, зокрема, тестів оцінюють згідно даної шкали:

59 % та менше правильних відповідей – оцінка «2»

60% - 74% правильних відповідей – оцінка «3»

75 % -89 % правильних відповідей – оцінка «4»

90-100%) правильних відповідей – оцінка «5».

Критерії оцінювання:

Оцінка «5» ставиться, якщо студент:

1. виконав роботу без помилок і недоліків;

2. допустив не більше одного недоліку.

Оцінка «4» ставиться, якщо студент виконав роботу повністю, але допустив в ній:

1. не більше однієї негрубої помилки і одного недоліку;

2. не більше двох недоліків.

Оцінка «3» ставиться, якщо студент правильно виконав не менше половини роботи або допустив:

1. не більше двох грубих помилок або не більше однієї грубої і однієї негрубої помилки і одного недоліку;

2. не більше двох-трьох негрубих помилок або однієї негрубої помилки і трьох недоліків;

3. за відсутності помилок, але за наявності чотирьох-п’яти недоліків.

Оцінка «2» ставиться, якщо студент:

1. допустив число помилок (недоліків), які перевищують критерії, при яких може бути виставлена оцінка «3».

2. якщо правильно виконав менше половини завдань;

3. не приступив до виконання завдань;

4. правильно виконав не більше 10% всіх завдань.

Кінцевий контроль проводять у формі заліку. Оцінка результатів складання заліку здійснюється за 200-бальною системою контролю знань, прийнятою в університеті і відображається у відповідних відомостях.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Електролітні порушення та їх корекція в наданні невідкладної допомоги при гострому пошкоджені нирок

Клінічні прояви та зміни лабораторних показників. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування гострого пошкодження нирок та його ускладнень. Нирковозамісна терапія: гемодіаліз, гемофільтрація, гемодіафільтрація. Показання та протипоказання до нирковозамісної терапії, ускладнення.

Тема 2. Алгоритми надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці

Стан, зумовлений алергічною реакцією негайного типу, критерії діагнозу, стандарти невідкладного лікування на догоспітальному та госпітальному етапах. Вторинна профілактика.

Тема 3. Невідкладна допомога при гострому респіраторному дистрес синдромі

Основні захворювання та стани, що супроводжуються гострим респіраторним дистрес синдромом. Диференціально-діагностичне значення клінічних проявів і даних лабораторних та інструментальних методів дослідження. Алгоритм диференціальної діагностики. Тактика ведення хворого.

Тема 4. Порушення газового складу крові та його корекція при тяжкому перебігу бронхолегеневої патології

Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність.

Тема 5. Невідкладна допомога при передозуванні лікарських препаратів та наркотичних засобів

Клініка. Критерії діагностики. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікування: промивання шлунку, ентеросорбенти, проносні засоби, форсований діурез, спеціальна антидотна терапія, ранній гемодіаліз, симптоматична терапія.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	У тому числі				
		Л	П	Лаб.	Інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Електролітні порушення та їх корекція в наданні невідкладної допомоги при гострому пошкоджені нирок	18		6			12
Тема 2. Алгоритми надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці	18		6			12
Тема 3. Невідкладна допомога при гострому респіраторному дистрес синдромі	18		6			12
Тема 4. Порушення газового складу крові та його корекція при тяжкому перебігу бронхолегеневої патології	18		6			12
Тема 5. Невідкладна допомога при передозуванні лікарських препаратів та наркотичних засобів	18		6		1	11
Усього годин	90		30		1	11
					12	

5. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	-	-
2.		

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	-	-

2.		

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Електролітні порушення та їх корекція в наданні невідкладної допомоги при гострому пошкоджені нирок	6
2.	Тема 2. Алгоритми надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці	6
3.	Тема 3. Невідкладна допомога при гострому респіраторному дистрес синдромі	6
4.	Тема 4. Порушення газового складу крові та його корекція при тяжкому перебігу бронхолегеневої патології	6
5.	Тема 5. Невідкладна допомога при передозуванні лікарських препаратів та наркотичних засобів	6
Усього		30

8. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	-	-
2.		

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Підготовка за темою практичного заняття №1 «Електролітні порушення та їх корекція в наданні невідкладної допомоги при гострому пошкоджені нирок»	12
2.	Підготовка за темою практичного заняття № 2	12

	«Алгоритми надання невідкладної допомоги при анафілактичному шоці» Трактування даних аналізів крові	
3.	Підготовка за темою практичного заняття №3 «Невідкладна допомога при гострому респіраторному дистрес синдромі» Трактування даних інструментальних методів дослідження	12
4.	Підготовка за темою практичного заняття № 4 «Порушення газового складу крові та його корекція при тяжкому перебігу бронхолегеневої патології»	12
5.	Підготовка за темою практичного заняття № 5 «Невідкладна допомога при передозуванні лікарських препаратів та наркотичних засобів»	11
6.	Індивідуальна робота.	1
Усього		60

10. Індивідуальні завдання

- Доповідь реферату на практичному занятті
- Доповідь на клінічних конференціях баз кафедр
- Доповідь історії хвороби на практичному занятті
- Написання тез, статей

11. Методи навчання

За джерелами знань: словесні (пояснення, лекція, бесіда, навчальна дискусія, розповідь); наочні (ілюстрація, демонстрація); практичні (практична робота, опанування практичними навичками), робота з книгою.

За логікою викладу навчального матеріалу: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний і традуктивний методи.

За рівнем пізнавальної активності: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного викладу.

Інтерактивні: рольова гра, робота у малих групах (команді), кейс-метод, творчі завдання, використання навчальних інтерактивних відеокурсів, відвідування лікарських конференцій, консиліумів, «мозковий штурм», «дискусія».

Дистанційні методи навчання з використанням сучасних освітніх платформ та освітніх ресурсів (LIKAR.nmu, Zoom, Skype, Classroom тощо).

12. Методи та форми контролю, розподіл балів, які отримують студенти, оцінювання

Методи контролю: усний, письмовий, тестовий, практичний.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання - це один із завершальних етапів навчальної діяльності та визначення успішності навчання.

Оцінювання поточної навчальної діяльності.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми модуля студенту виставляються оцінки за 4-бальною (традиційною) шкалою та за багатобальною шкалою з використанням прийнятих у ВНЗ та затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для вивчення теми. Студент має отримати оцінку з кожної теми.

Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали на кожному занятті.

Поточне оцінювання студентів проводиться за традиційною 4-бальною системою («відмінно», «добре», «задовільно» і «незадовільно») з подальшою конвертацією у бали.

Традиційна шкала	Конвертація у бали
«5»	40
«4»	32
«3»	24
«2»	0

Контроль засвоєння модуля проводиться після завершення навчання в останній день занять. Диференційований залік проводиться викладачами кафедри.

Студент допускається до складання диференційного заліку у разі виконання навчальної програми. У випадку, якщо студент відвідав менше, ніж 75% навчальних аудиторних занять (пропустив більше 1 заняття), то він вважається таким, який не виконав навчальну програму і навчальний план з дисципліни, а отже має повторно вивчити дисципліну.

Навчальні заняття, які були пропущені студентом з будь-якої причини, в тому числі і з приводу хвороби, опановуються ним самостійно в позааудиторний час за регламентом кафедри (шляхом написання конспекту навчальної теми, фрагменту історії хвороби, дистанційної форми навчання, консультації, демонстрація практичних навичок, тощо).

Конспект пропущеної теми студент демонструє викладачу групи під час наступного навчального заняття або після початку відвідувань навчальних занять, і викладач групи за фактом наявності конспекту робить позначку у вигляді літери «К» в журналі відвідування та успішності студентів в графі пропущеної теми, без виставлення оцінки. Наявність конспекту пропущеного заняття є підтвердженням виконання студентом навчальної програми.

Конспект пропущеного навчального заняття завірений підписом і датований викладач повертає студенту. Викладач кафедри веде Реєстр зарахованих конспектів за пропущені заняття за формою (див. додаток №4 положення), який є додатком до академічного журналу та показує динаміку опанування студентами пропущених навчальних тем. Такий Реєстр підлягає щотижневому контролю завідувачем кафедри.

Кафедра не встановлює окремого графіка із зазначенням годин для приймання конспектів пропущених навчальних занять.

Диференційований залік - це форма кінцевого контролю, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу дисципліни на підставі результатів поточного навчання, виконання індивідуальних і контрольних заходів. При виставленні оцінки за дисципліну враховують накопичену студентом кількість балів за поточне навчання **(максимальна кількість балів 200).** Зарахування дисципліни студенту проводять диференційовано відповідно до загальної кількості накопичених ним балів, яка має бути не меншою, ніж мінімально необхідна, і відповідає мінімальному значению оцінки Е, а отже, складає 111 балів.

При виставленні диференційованого заліку з дисципліни студенту надається право перескладання незадовільних оцінок в термін не пізніше, ніж за день до

проведения кінцевого контролю з метою накопичення мінімальної кількості балів для зарахування дисципліни. Диференційний залік у вигляді окремого заняття кафедра не проводить.

Оцінювання індивідуальних завдань студента

Бали за індивідуальні завдання нараховуються студентові лише за умов успішного їх виконання та захисту.

Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їхнього обсягу та значимості, але не більше 10 балів. Вони додаються до суми балів, набраних студентом на заняттях під час поточної навчальної діяльності. В жодному разі загальна сума балів за поточну навчальну діяльність не може перевищувати 200 балів.

Оцінювання самостійної роботи студентів

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час диференційованого заліку.

Оцінка успішності є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням поточного контролю, має визначення за системою ECTS та традиційною шкалою, прийнятою в Україні.

Нараховані студентам бали за поточну діяльність (поточний контроль) конвертуються у чотирибальну (традиційну) шкалу таким чином:

Оцінювання знань із дисципліни проводять за відповідною шкалою:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
170-200	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
155-169	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
140-154		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)

125-139	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
111-124		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
60-110	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-59		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

Регламент оцінювання поточного і кінцевого контролю з дисципліни (розроблений згідно Положення «Про порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О. Богомольця» від 05.09.2019 р.)

При організації навчання за кредитно-трансферною системою навчання використовується сесійно-модульний контроль, який передбачає наступні види контролю. Система оцінювання знань студентів включає поточний та підсумковий контроль знань.

Вихідний контроль знань передбачає визначення початкового рівня знань студентів з суміжних дисциплін, який необхідний для опанування дисципліни, яку вивчає студент. Результати вихідного контролю знань не враховують у поточному навчанні студента, оскільки вони мають тільки ознайомчий характер для викладача.

Поточний контроль передбачає 100% опитування студентів групи на практичному занятті з обов’язковим оцінюванням всіх складових елементів заняття – тестового контролю, усного опитування, вирішення ситуаційних задач, опису препаратів, тощо. Кожна тема заняття передбачає також проведення контролю практичних навичок.

За кожний етап заняття і елемент поточного контролю студент отримує традиційну оцінку «5-4-3-2», із яких викладач формує середню арифметичну оцінку за заняття, яка конвертується у бали згідно шкали (розподілу), що передбачена робочою навчальною програмою, яка була складена і затверджена до початку

вивчення дисципліни. У випадку, якщо студент отримує «2», то дана оцінка конвертується у 0 балів.

Студент має право покращити свої знання і навички з теми, за яку отримав загальну оцінку «2» і відповідно 0 балів, впродовж наступного навчального заняття, під час поточного контролю, за регламентом кафедри, без отримання балів.

Студенти мають право ознайомитися із перевіреною викладачем письмовою роботою і у разі незгоди апелювати до помічника завідуючого з навчальної роботи на кафедрі або до завідувача кафедри.

Оцінюванню також підлягають:

Письмові навчальні роботи, написання яких передбачено навчальною програмою з дисципліни та навчальні теми, які винесені як самостійна робота в позааудиторний час.

Кафедра нараховує також додаткові бали за участь та отримання призових місць у всеукраїнських та інших олімпіадах з навчальної дисципліни.

Після проведення заняття викладач оголошує студентам їхню середню оцінку.

Максимальна кількість балів за поточне навчання складає 200 балів.

Поточний контроль складають усі бали, які студент накопичив під час усіх аудиторних занять. Пропущений матеріал з практичних занять студент опрацьовує самостійно без нарахування балів відповідно до Положення «Про порядок оцінювання знань студентів під час поточного та кінцевого контролю з дисципліни в НМУ імені О.О.Богомольця». Відповідно за поточний контроль не встановлюється мінімальний бал допуску до кінцевого контролю з дисципліни.

13. Методичне забезпечення

1. Підручники, навчальні посібники
2. Плани практичних занять
3. Завдання для самостійної роботи
4. Методичні рекомендації до практичних занять для студентів, для викладача
5. Відеофільми

6. Стандартизовані результати інструментальних методів досліджень

7. Муляжі, фантоми тощо

8. Симулятори, електронні довідники, комп'ютери з відповідним інформаційним забезпеченням

9. Робочі зошити за темами практичних занять

10. Тестові питання, ситуаційні задачі, тестові завдання формату А для поточного контролю знань і вмінь студентів

14. Рекомендована література

Базова

1. Внутрішні хвороби. У 2 частинах. Частина 1. Розділи 1-8: підручник / Л.В.Глушко, С.В.Федоров, І.М. Скрипник та ін. За ред. проф. Л.В.Глушка. – 2-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 680 с.

2. Внутрішні хвороби: у 2 частинах. Частина 2. Розділи 9-24: підручник / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, І.М. Скрипник та ін. За ред. проф. Л.В.Глушка. – 2-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2022. – 584 с.

3. Клінічна та лабораторна діагностика: підручник: у 2-х томах/за ред. В.Д. Бабаджана, Л.В. Кузнецової, П.Г. Кравчуна, А.І. Курченко 2-е видання; переробл. і доповн. Київ. -МЕДПРИНТ, 2022. – 752 с.

4. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: посібник: пер. 23-го англ. вид. у 3-х т.: том 1 /за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річард П. Гобсона. – Медицина, 2020. – 258 с.

5. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога: підручник / за ред. І.С. Зозулі, А.О. Волосовця. – 5-е вид., переробл. і доповн. – К.: ВСВ «Медицина», 2023. – 560 с.

6. Невідкладні стани в клініці внутрішньої медицини: навчальний посібник / І.М. Скрипник, Н.П. Приходько, О.А. Шапошник. К.: ВСВ «Медицина», 2024. – 335 с.

7. Стандарт медичної допомоги «Серцево-легенева реанімація у дорослих». Наказ МОЗ України від 18.08.2024 року №1259.

8. Уніфіковані (для кафедр внутрішньої медицини No1-4) методичні розробки для практичних занять з дисципліни «Внутрішня медицина (в т.ч. клінічна фармакологія, медична генетика, клінічна імунологія та алергологія, професійні хвороби)» українською мовою для студентів 5 курсу медичних факультетів. Київ, 2022. – 449 с.

9. Davidson's Principles and Practice of Medicine. 24th editionm, Editors: Ian D Penman, Stuart H. Ralston, Mark W J Strachan, Richard Hobson. Elsevier, 2023, 1428 p.

10. Harrison's Principles of Internal Medicine. Vol. 1 / 21th Edition, Editors: Loscalzo Fauci, Kasper Hauzer, Longo Jameson et al. // Mc Graw Hill, 2022, 5156 p.

Допоміжна

1. Анестезіологія та інтенсивна терапія. За ред. Ф.С. Глумчера – 4-е видання. К.: ВСВ «Медицина», 2021.- 360 с.

2. Основи ЕКГ / The ECG Made Easy: навчальний посібник для навчального процесу в медичних закладах вищої освіти / Джоана Хемптон, Джон Хемптон, Д. Едлем. – 10-го англ. вид. : двомовне вид., укр., англ. – Київ : Медицина, 2026. – 362 с.
3. Пудупаккам К. Ведантан. Підручник з діагностичних та лікувальних процедур в алергології. – вид. :Medknowledge , 2024. – 390 с.
4. 160 випадків ЕКГ – 160 ECG Cases : навчальний посібник для навчального процесу в медичних закладах вищої освіти / Джон Р. Хемптон, Д. Едлем ; – переклад 6-го англ. вид. : двомовне вид., укр., англ. – Київ : Медицина, 2024. – 368 с.
5. Скибчик В.А. Клінічна електрокардіографія / В. А. Скибчик, Я. В. Скибчик. – Львів : Марченко Т. В., 2021. – 568 с.
6. Baldo, Brian A., and Nghia H. Pham. Drug allergy: clinical aspects, diagnosis, mechanisms, structure-activity relationships. 2nd ed. Springer Nature Switzerland AG, 2021, 732 p.

7. Textbook of Allergy for the Clinician Edited By Pudupakkam K. Vedanthan, Harold S. Nelson, Shripad N. Agashe, PA Mahesh, Rohit Katial, 2nd Edition, Copyright Year, 2022, 444 p.
8. Wilkinson, I.B., Raine, T., Wiles, K., et al. (). Oxford Handbook of Clinical Medicine (Eleventh Edition). Oxford University Press, 2024. – 878 p.

Інформаційні ресурси

1. https://www.acc.org › guidelines
2. https://www.asn-online.org/education/training/fellows/educational-resources.aspx#Guidelines
3. www.brit-thoracic.org.uk/standards-of-care/guidelines
4. https://cprguidelines.eu/
5. https://dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/
6. http://www.european-renal-best-practice.org
7. http://inephrology.kiev.ua/
8. http://ir.librarynmu.com/handle/123456789/11793
9. http://kdigo.org/home/guidelines/
10. https://www.nice.org.uk
11. http://www.oxfordmedicaleducation.com/
12. http://professional.heart.org/professional/GuidelinesStatements/UCM_316885_Guidelines-Statements.jsp
13. https://www.youtube.com/c/EndoTime
14. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/
15. Національна наукова медична бібліотека України https://library.gov.ua/
16. Національна медична бібліотека Національного інституту здоров'я США https://www.nlm.nih.gov/
17. освітній портал НМУ імені О.О. Богомольця https://nmuofficial.com/
18. Українська бібліотечна асоціація www.ula.org.ua
19. www.allergen.org

20. www.allergyeducation-ma.com

21. Вебсайт Центру громадського здоров’я МОЗ України http://phc.org.ua/